

Megtiszteltetéssel vettem a Soproni Szemle felkérését, hogy írjak Kubinszky Mihály helytörténész köri tevékenységéről egy tematikus számba, mivel Domonkos Ottó és Gömöri János után én vagyok az asztaltársaság egyik legrégebbi tagja.

A Helytörténészek Asztaltársasága 1971-ben alakult, a soproni szellemi élet kiemelkedő alakja, Csatkai Endre kezdeményezésére, aki azonban ezt már nem érthette meg. Tervét múzeumigazgató utóda, Domonkos Ottó, és Csatkai Endre tehetséges „fogadott tanítványa”, Szita Szabolcs valósította meg. A baráti társaság alapító tagjai zömmel a múzeum, valamint a levéltár munkatársai és a Soproni Szemle szerzői közül kerültek ki. Domonkos Ottó, Horváth Zoltán, Környei Attila, Varga Imréné, Hiller István, Hárs József, és Szita Szabolcs bábáskodott a kör létrejötténél.

A meghívások alapján 31 főre gyarapodó társaság tagjai között találjuk Papp Istvánt és Nagy Jánost az egyetem Marxizmus Tanszékéről, Tirnitz József levéltárost, Dávid Ferenc művészettörténészt, Gömöri János régészt, Mollay Károly nyelvész professzort, Kelényi Ferenc, Bauer Tiborné, Nagy Alpár, Pröhle Jenő és Lőrincz László tanárokat, Friedrich András közgazdászt, Becht Rezső és Hegyi Ferenc írókat, Sarkady Sándor költőt, Tompos Ernő heraldikával is foglalkozó építész, Winkler Gábor és Kubinszky Mihály építészeket, Fekete Ferenc, és Németh Antal mérnököket, id. Mühl Nándor, és Karner Károly amatőr helytörténet-kutatókat.¹

A társaság a Kitaibel asztaltársasághoz hasonlóan alakította ki működési szabályait. Az előadások témáinak egyetlen megkötöttsége azok helytörténeti vonatkozása volt. Az őszi alakuló után a decemberi ülés várostörténelmi jelentőségűnek volt mondható, mert Horváth Zoltán levéltár-igazgató tartott megemlékezést az 50 évvel azelőtti soproni népszavazásról, amelyet addig hallgatás övezett. Az ülést pezsgő dialógusok követték. Mollay Károly professzor ismertette a vonatkozó osztrák szakirodalomban megjelenő vélekedéseket, a jelenlevők pedig több javaslatot tettek a méltó megünneplés kiterjesztéséről (felhívás az iskolákhoz, az összes templom harangjának egyidejű megszólaltatása, mint ahogy 1921-ben történt). Az utóbbi javaslatokat azonban el kellett vetni, mivel a körnek a közösségen kívüli fellépésre nem volt jogosultsága. A szélesebb közvéleményt mindössze Horváth Zoltán *Kisalföldben* megjelenő írása tájékoztatta a *civitas fidelissima* jeles eseményéről.² Jóval később, 1996-ban, a Magyar Történelmi Társulat Környei Attila által vezetett soproni tagozata és a Soproni Levéltár szervezett közösen tudományos konferenciát a népszavazásról, *Magyarok maradtunk!* című rendezvényén, amelyről tanulmánykötet is megjelent.³

¹ A Soproni Helytörténészek Asztaltársasága jegyzőkönyvei 1. kötet, 1971.

² A jegyzőkönyvben szerepel mellékletként a cikk.

³ „Magyarok maradtunk” 1921–1996. Konferencia a soproni népszavazásról. Szerk. *Turbuly Éva*. Sopron, 1997.

Nagylózs, a Helytörténész Kör évzáró kirándulása, 1999.

Balról jobbra: Tóth Sándor, Macher Frigyes (1923–2005), Dávidházy István (1923–2016), Molnár László (1924–2012), Kubinszky Mihály (1927–2016), Kubinszky Mihályné, Hárs József (1925–2016), Horváth Zoltán (1931–2012), Dávidházy Istvánné †, Rátzné Schneider Ildikó, Rátz József, Baranyai Lenke, Metzl János (1916–2003), Turbuly Éva, Perkovácz Tamás, Németh Szilveszter, Metzl Jánosné † és Őrsné dr. Kiss Margit (1929–2015).

A széles körű műveltséggel rendelkező Kubinszky Mihály a kezdetektől fogva hűséges tagja volt az asztaltársaságnak. Életrajzi könyvében kiemeli, hogy élvezettel hallgatta Becht Rezső, később Szabó Jenő hangulatos írásait a régi Sopronról.⁴ Mi pedig az ő visszaemlékezéseit hallgattuk ugyanígy. Élveztük a hozzászólások során humorát, megcsodáltuk műveltségét, amelyet négy nyelven (német, angol, francia, olasz) tudott kifejezni. Ennek tanúi voltunk, amikor egy alkalommal a Perkovácz-házban tartózkodó külföldiek meglátogatták ülésünket. Megnyerő közvetlensége az év végi kirándulásaink során is megnyilvánult. Számos előadást tartott szakterülete, az építészet, vagy passziója, a vasúttörténet témájában.

⁴ *Kubinszky Mihály: Az ion fejezet*, Budapest, 2006. 95.

1973. októberében A Lőverek néhány időszerű kérdése témát taglalta.
1975. március 11-én Sopron város forgalmi rendezésének problémáiról,
1976. március 16-án Brno modern építészetéről,
1978. március 11-én A Budapest, Rákóczi úti sortatarozás építészeti kritikájáról,
1982. október 12-én Emlékezésem a soproni bombázásokra,
1984. február 14-én A polgári ellenzék Sopronban a Horthy-korszakban címmel tartott előadást.

1987. március 11-én két új könyvét mutatta be. Ezek: *Die Eisenbahn auf der Medaille, és Bahnhöfe in Österreich: Architektur und Geschichte.*

2004. novemberében A Lőver Bizottság rövid története és alapszabálya 1886-ból című témát ismertette, amely a 2005-ben megjelent, *A régi soproni Lőver* című könyvének hozadéka volt. (Szenvedélyesen harcolt a név fenti változatáért, amelyet azonban a köznyelv csak részben fogadott el.)

2006-ban *Az ion fejezet* című életrajzi könyvét mutatta be, 2007-ben pedig az 1880. évi XXX. tc. nyomán fellendülő magyarországi vasútépítésről beszélt.

2010-ben felesége, Éva asszony ismertette a Kubinszky-családra vonatkozó, kiterjedt családfakutatását a köri ülésen.

Kubinszky professzor életkora előrehaladtával, mozgásproblémái következtében, már ritkábban tudott megjelenni körünkben, megfosztva minket emlékei, tudása tárházából származó értékes hozzászólásaitól, történeteitől. Az utolsó előadás, amelyen részt vett 2014-ben, *Az utolsó nárciszok* cím alatt megjelent, a Széchenyi Gimnáziumról szóló könyvem bemutatója volt. Számomra megtisztelő, és feledhetetlen volt a kitűnő, de mégis szerény tudós érdeklődése. Tőle és körünk már nem élő tagjaitól a fenti, az „aranykorból” származó fotóval búcsúzunk. Emlékük ma is beragyogja tevékenységünket.

Kubinszky Mihály: Festőköz, akvarell. (A Kubinszky család tulajdonában)